

UNIVERSITY EXAMINATIONS

SECOND SEMESTER 2023/2024 ACADEMIC YEAR

**FIRST YEAR EXAMINATION FOR THE DEGREE OF
BACHELOR OF EDUCATION (ARTS)**

KISW 122: FONETIKI NA FONOLOJIA

STREAM: R

TIME: 2 HRS

DAY: MONDAY (8.30-10.30AM)

DATE: 15/4/24

THIS QUESTION PAPER CONSISTS OF TWO (2) PAGES

PLEASE DO NOT OPEN UNTIL THE INVIGILATOR SAYS SO.

MAAGIZO: Jibu maswali MATATU. Swali la KWANZA ni la lazima.

SWALI LA KWANZA (ALAMA 30)

- a. Eleza kwa ufupi kuhusu dhana ya FONETIKI na FONOLOJIA. (Alama 8)
- b. Tathmini umuhimu wa somo la Fonetiki na Fonolojia kwa mwalimu wa Kiswahili. (Alama 10)
- c. Fafanua kikamilifu kuhusu matawi yoyote **manne** ya Fonetiki. (Alama 12)

SWALI LA PILI (ALAMA 20)

Taja na ueleze sifa bainifu za kimatamshi za konsonanti. (Alama 20)

SWALI LA TATU (ALAMA 20)

Pambanua mifanyiko yoyote **MINNE** ya kifonolojia kwa kurejelea lugha ya Kiswahili. (Alama 20)

SWALI LA NNE (ALAMA 20)

Tathmini nafasi ya MKAZO na KIIMBO katika ujenzi wa maana katika lugha ya Kiswahili. (Alama 20)

SWALI LA TANO (ALAMA 20)

1. Fafanua mchango wa viungo vifuatavyo katika utamkaji wa sauti za Kiswahili.
- i. Midomo.
  - ii. Ulimi.
  - iii. Meno ya juu.
  - iv. Nyuzi za glota. (Alama 20)